

Original Article

Studying the Activity of Fibroblast Growth Factor 18 and Urokinase Plasminogen Activator Receptor Promoters in Two Colon Cancer Cell Lines

Ladan Teimoori-Toolabi, M.D.¹, Kayhan Azadmanesh, M.D., Ph.D.², Somayeh Jamali, B.Sc.¹,
Amir Amanzadeh, D.V.M.³, Morteza Karimipoor, M.D., Ph.D.¹, Soroush Zeinali, Ph.D.^{1*}

1. Molecular Medicine Department, Biotechnology Research Center, Pasteur Institute of Iran, Tehran, Iran
2. Hepatitis and AIDS Department, Pasteur Institute of Iran, Tehran, Iran
3. National cell Bank of Iran, Pasteur Institute of Iran, Tehran, Iran

* Corresponding Address: P.O.Box: 13169-43551, Molecular Medicine Department, Biotechnology Research Center,
Pasteur Institute of Iran, Tehran, Iran
Email: sorouszeinali@yahoo.com

Received: 28/Jun/2008, Accepted: 27/Dec/2008

Abstract

Introduction: Wnt and k-ras are two main signaling pathways activated in colon cancer. Many genes are upregulated downstream of these signaling pathways. The aim of this study was to assess the activity of Wnt and k-ras in HCT116 and SW480 cell lines by making two reporter constructs using promoters downstream of these pathways (fibroblast growth factor18 [FGF18] and urokinase plasminogen activator receptor [UPAR]).

Materials and Methods: UPARLacZ, FGF18LacZ, negative (pUCLacZ) and positive (CMVLacZ) control plasmids and pRc/CMV2CAT were constructed. Expressions of LacZ in both cell lines were studied by β gal staining and ELISA after normalization with CAT expression.

Results: In both cell lines, FGF18LacZ transfected cells stained more than UPARLacZ transfected ones. This difference was more prominent in SW480. Both constructs have the ability of expression in both cell lines. It was also proven that FGF18LacZ was significantly more active than UPARLacZ in both cell lines. Expression of FGF18LacZ in HCT116 and SW480 cell lines was respectively 1.34 and 4.4 times more than UPARLacZ.

Conclusion: Despite the fact that in HCT116 the Ras pathway is activated, FGF18LacZ is more active than UPARLacZ although the UPAR promoter is more active in HCT116 cell line than SW480 cell line. These findings are in accordance with previous studies that in all colon cancer cell lines Wnt signaling pathway is active even though there is no mutation in any part of it. Wnt is the main signaling pathway responsible for carcinogenesis in colon epithelial cells. These constructs can be used as reporters for studying the above mentioned signaling pathways in other cell lines.

Keywords: Colon, Neoplasm, Urokinase Plasminogen Activator Receptor, Fibroblast Growth Factor 18, Promoter Regions

Yakhteh Medical Journal, Vol 11, No 2, Summer 2009, Pages: 142-153

بررسی فعالیت پرموتورهای فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸ و گیرنده فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن در دو رده سلولی سرطان کولون

لادن تیموری طولابی. M.D.^۱, کیهان آزاد منش. M.D., Ph.D.^۲, امیر امان زاده. D.V.M.^۳, سمیه جمالی. M.D., Ph.D.^۴, مرتضی کریمی پور. M.D., Ph.D.^{۵*}, سیروس زینلی. M.D., Ph.D.^۶

۱. انستیتوپاستور ایران، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی، بخش پزشکی مولکولی، تهران، ایران
۲. انستیتوپاستور ایران، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی، بخش هپاتیت و ایدز، تهران، ایران
۳. انستیتوپاستور ایران، بخش بانک سلولی، تهران، ایران

* آدرس نویسنده مسئول: ایران، تهران، صندوق پستی: ۱۳۱۶۹-۴۳۵۵۱
پست الکترونیک: Email: sirouszeinali@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸/۱۴/۸۷, پذیرش مقاله: ۸/۱۷/۸۷

چکیده

* هدف: ساخت سازه‌های گزارشگر با استفاده از پرموتورهای پایین دست دو مسیر سیگنالینگ Wnt و K-ras به ترتیب پرموتورهای فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸; FGF18; Fibroblast Growth Factor18; UPAR (Urokinase Plasminogen Activator Receptor; UPAR) و گیرنده فعال کننده یوروکینازی پلاسمینوژن (CMVLacZ) و مسیر در دو رده سلولی سرطان کولون (HCT116 و SW480).

* مواد و روش‌ها: پلاسمیدهای UPARLacZ و FGF18LacZ و کنترل منفی (pUCLacZ) و مثبت (CMVLacZ) و کنترل گزارشگر pRc/CMV2CAT ساخته شدند. بیان LacZ به وسیله رنگ‌آمیزی و الیزا پس از نرمالیزاسیون بیان CAT (کلارامفینیکل استیل تراسفسفراز) اندازه گیری شد.

* یافته‌ها: در رنگ‌آمیزی FGF18LacZ نسبت به UPARLacZ در هر دو رده سلولی تعداد بیشتری از سلول‌ها را آبی کرده بود. این نسبت در SW480 بیشتر بود. هر دو سازه در هر دو رده سلولی دارای توانایی بیان بودند. هم‌چنین FGF18LacZ در هر دو رده سلولی به نسبت معنی داری فعال‌تر از UPARLacZ می‌باشد. پرموتور FGF18 در HCT116 و SW480 به ترتیب ۱/۳۴ و ۴/۴ برابر فعال‌تر از پرموتور UPAR می‌باشد.

* نتیجه‌گیری: برخلاف اینکه در سلول HCT116 مسیر Ras فعال می‌باشد، پرموتور FGF18 فعال‌تر از پرموتور UPAR می‌باشد. البته پرموتور UPAR در HCT116 از SW480 فعال‌تر می‌باشد. این امر در راستای مطالعات پیشین می‌باشد که در همه رده‌های سلولی سرطان کولون حتی رده‌های بدون جهش در ژن‌های مسیر Wnt، مسیر Wnt می‌باشد که مهم‌ترین مسیر سرطان‌زایی در سلول‌های اپی‌تیالی کولون می‌باشد. این سازه‌ها می‌توانند به عنوان ابزاری در بررسی این دو مسیر سیگنالینگ در رده‌های مختلف سلولی به کار گرفته شود.

کلیدواژگان: کولون، سرطان، گیرنده فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن، فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸، نواحی پرموتوری

فصلنامه پزشکی یاخته، سال یازدهم، شماره ۲، تابستان ۸۸، صفحات: ۱۴۲-۱۵۳

مسیر عمدۀ سیگنالینگ در سرطان کولون فعال است که عبارتند از مسیرهای Wnt و k-ras.

مسیر سیگنالینگ Wnt مهم‌ترین مسیر سرطان‌زایی در سلول‌های کولون (۶) می‌باشد که در تکوین جنبی (۷، ۸) و تومورزایی نقش عمده‌ای دارد و در سرطان‌های دیگر همچون ملانوما، سرطان هپاتوسلولار (۹)، پانکراس (۱۰) و حتی پستان (۱۱) نیز فعال می‌باشد. حتی در مواردی از سرطان کولون که هیچ گونه جهشی در هیچ یک از ژن‌های شناخته شده این مسیر ندارند نیز این مسیر به میزان بالایی فعال است (۱۲). با فعال شدن آن، k-ras که در حالت نرمال با ایجاد یک مجموعه با APC و G3SK فسفویله و شانگذاری می‌شود تا از سوی پروتئازون دگرده (تکه تکه) شود، در سیتوپلاسم به فراوانی به صورت آزاد یافت می‌شود (۱۳) و به همین دلیل به سوی هسته سلول مهاجرت می‌کند. پس از آن به عنوان یک فاکتور رونویسی با همکاری (TCF) T Cell Factor و تبدیل آن به یک فاکتور رونویسی فعال (۱۳) و ایجاد Transcriptional Activation Domain

مقدمه

سانانه ۵۰۰۰۰ مورد تازه سرطان در ایران تشخیص داده می‌شود که سرطان‌های گوارشی تعداد قابل توجهی از این آمار را تشکیل می‌دهند. سرطان روده بزرگ پس از سرطان معده و مری، سومین سرطان شایع گوارشی در ایران می‌باشد (۱). این نوع بدخیمی سومین و چهارمین سرطان شایع به ترتیب در مردان و زنان ایرانی می‌باشد (۲) و در کشورهای غربی دومین علت مرگ و میر ناشی از سرطان را تشکیل می‌دهد (۳، ۴).

علل و عوامل مختلفی می‌تواند به عنوان عامل سرطان‌های مختلف همچون کولون در نظر گرفته شود از جمله عوامل ژنتیک، محیطی و رژیم غذایی. ولی تا کنون علت شروع سرطان و پیشرفت آن به طور کامل شناسایی نشده است. در ایجاد یک توده سرطانی از بافت طبیعی اپی‌تیالی روده حداقل باید ۶-۸ جهش در بافت نرمال ایجاد شود تا توده سرطانی تشکیل گردد (۵). با ایجاد این جهش‌ها می‌شوند که برخی از آنها نقش مهم‌تری در ایجاد سرطان دارند. دو

(Natural Killer Cells) چون ماتریکس خارج سلولی بیان می‌گردد (۴۰). همچنین این پروتئین در تومورهایی چون تخدمان (۴۱)، کبد (۴۲)، سینه (۴۳)، پانکراس (۴۴)، سر و گردن (۴۵)، ملانوما (۴۶)، معده (۴۷) و در نهایت کولون (۴۸) بیان می‌شود که مستول حالت تهاجمی و متابستاتیک این تومورها می‌باشد. در سرطان کولون، میزان حالت محلول این پروتئین که از آن به عنوان α -UPAR نام برده می‌شود با بقای بیماران به صورت معنی‌داری ارتباط معکوس دارد (۴۹). در تومورهای با سایز بالا و متابستاتیک و Stage Duke بالاتر نیز UPAR بیان پسیار بالاتری نسبت به بافت نرمال دارد (۵۰).

هدف از این مطالعه بررسی و مقایسه فعالیت پروموموتورهای دو ژن FGF18 (با شماره ثبت GenID=۸۸۱۷) و UPAR (با شماره GenID=۵۳۲۹) و در نهایت فعالیت دو مسیر سیگنالینگ Wnt و K-ras در دو رده سلولی سرطان کولون است. بدین منظور پروموموتورهای این دو ژن را به عنوان پروموموتورهای سازه‌های گزارشگر مورد استفاده قرار دادیم و بیان ژن گزارشگر با این دو سازه به همراه سازه‌های کنترل مثبت و منفی را در دو رده سلولی سرطان کولون یعنی HCT116 (با توجه به فعال بودن مسیر سیگنالینگ k-ras در این رده سلولی (۵۱)) و SW480 (با توجه به خود مختلف بررسی کردیم. نتایج این پژوهش به منظور استفاده آتی در طراحی سازه‌های ژن درمانی خود کشنه ویژه سرطان کولون حائز اهمیت می‌باشد.

مواد و روش‌ها

استخراج DNA ژنومی و پلاسمیدی

استخراج DNA ژنومیک به روش K Proteinase (۵۳) و استخراج DNA پلاسمیدی به وسیله کیت Mini Prep کیاژن (many) انجام شد.

تکثیر قطعات پروموموتوری

قطعه پروموموتوری فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸ از ۴۲۵- باز بالاتر از جایگاه آغاز رونویسی تا +۳۱ باز پایین دست آغاز رونویسی برگزیده شد. سپس به وسیله نرمافزار Gene Runner، پرایمرهایی در دو سوی این قطعه طراحی شد و به وسیله Blast کردن در بنک اطلاعاتی NCBI از یکتا بودن آن اطمینان حاصل شد. پس از PCR (Eppendorf,Germany) بر روی DNA ژنومیک با پرایمرهای طراحی شده (جدول ۱)، قطعه تکثیر شده با رانده شدن بر روی ژل آگاروز (Sigma, USA) از نظر اندازه مورد تایید قرار گرفت. این قطعه با ترکیب زیر انجام شد:

dNTP=0.3mM, MgSo₄=1.75mM, Pfu Buffer=2.5 μl, GC Buffer=5 μl, sense primer=0.2μM, Antisense Primer=0.2μM, DNA=1μl(100ng/ μl), DDW=14.75 μl Pfu DNA Polymerase=0.75 unit

برنامه PCR این قطعه عبارت بود از: 1-94° 5', 2-94° 45", 3-57° 45", 4-72° 60" in 30 cycles, 5-72° 10'

قطعه پروموموتوری ژن گیرنده فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن از ۸۷۸- باز بالاتر از جایگاه آغاز رونویسی تا +۱۷۱ باز از نخستین اگرون توسط پرایمرهای جدول ۱ و با ترکیب و برنامه زیر از روی DNA ژنومیک مورد تکثیر قرار گرفت (مراحل طراحی پرایمر این قطعه نیز

رونویسی) در رونویسی از ژن‌های هدف که بیشتر ژن‌های در گیر در رشد بافت‌های بدن، سرطان‌زایی و جین‌زایی است، نقش دارد (۱۴). ژن‌های پایین دستی که به وسیله این مسیر و با مجموعه TCF/ LEF فعال می‌شوند با واکاوی‌های بیان ژنی همچون داده‌های ریز آرایه‌ای بررسی شده‌اند. از ژن‌هایی که در سرطان‌های مختلف از جمله سرطان کولون افزایش بیان دارند می‌توان SALL4 (Lef1) (۱۵) و Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF) (۱۶)، CyclinD1 (Nr-CAM) (۱۸)، E-Cadherins (۱۷) و Bone Wnt Induced Secreted Protein (WISP) (۲۱) و Morphogenic protein4 (Morphogenetic protein4 Fibroblast Growth Factor 18; FGF18) (۲۲) را نام برد.

ژن فاکتور رشد فیبروبلاستی (FGF18) یکی از ژن‌هایی است که توسط مسیر سیگنالینگ Wnt افزایش بیان پیدا می‌کند (۲۳). فراورده این ژن یک عامل رشد تراواشی به بیرون از سلول و پلی‌پیتد متصل شونده به هپارین (۲۴) است که در تکامل غضروف‌ها و استخوان‌ها نقش عملده‌ای را ایفا می‌کند (۲۵). با این دید که مهم ترین سازوکار تومورزایی این است که یاخته‌ها برای رشد خود نیاز به فاکتور بیرونی ندارند و فاکتورهای رشد از درون خود یاخته‌ها به بیرون تراواش می‌شوند؛ خانواده فاکتورهای رشد فیبروبلاستی در این نقش به خوبی عمل می‌کنند.

مسیر K-ras که شایع ترین مسیر سیگنالینگ فعال در انواع سرطان‌ها می‌باشد، حداقل در ۵۰ درصد موارد سرطان کولون فعال است (۲۶). گروه پروتئین‌های Ras شامل سه هم‌خانواده در انسان است که فاکتورهای رشدی بیرون سلول را به مسیر تیروزین کینازی درون سلولی متصل می‌کند (۲۷). در ۳۰ درصد اینواع سرطان‌ها جهشی در یکی از اعضای این خانواده رخ می‌دهد (۲۸). برای نمونه، جهش در ژن K-ras در سرطان‌های دیگری همچون لوزالمعده (۲۹) و سلول‌های ناکوچک شش (Non Small Cell Lung Carcinoma) (۳۰) نیز دیده می‌شود. در پایین دست حالت فعال این پروتئین مسیرهای سیگنالینگی چون b-Raf و MAPKK و MEK-ERK و PI3-K فعال می‌شوند (۳۱). در پایین دست این مسیرها ژن‌هایی بسیاری نظری Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF) (۳۲)، CyclinD1 (۳۳)، MMP-9 (۳۴) (Matrykss ماتالوپروتئیناز ۹) (۳۵) و یا سیکلواکسیتی‌ناز ۲ (۳۶) وجود دارند که توسط فاکتورهای رونویسی چون SP-1، AP-1 و ets افزایش بیان می‌یابند.

ژن گیرنده فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن (Urokinase Plasminogen Activator Receptor; UPAR) یکی از ژن‌های فعال شده به وسیله مسیر بیش فعال شده k-ras (۳۷)؛ این گیرنده نخست فعالیت u-PA (فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن) یا فعالیت اوروکینازی را در سطح سلول محدود می‌کند و با هیدروولیز پلاسمینوژن و فعال کردن آن باعث تکه شدن (Degradation) و نوسازی (Regeneration) غشا پایه و ماتریکس خارج سلولی می‌شود. در نتیجه به صورت طبیعی موجب مهاجرت سلول‌ها می‌گردد (۳۸). این گیرنده پس از چسبیدن پروتئین فعال کننده اوروکینازی پلاسمینوژن به آن، مسیر سیگنالینگی را در سلول به راه می‌اندازد که منجر به ترمیم زخم‌ها، رگزایی، آماسان و متابستاز سلول‌های سرطانی می‌شود (۳۹). در حالت عادی این پروتئین در سلول‌های ازسامانه اینمی به نام یاخته‌های کشنده ذاتی

قطعات پروموتوری ژن‌های FGF18 و UPAR و CMV پس از PCR و افزودن dATP توسط آنزیم Taq DNA (Cinnagen, Iran)

با ترکیب

(PCR Buffer=5 μl, dATP=1 mM, MgCl₂=2 mM, Taq Polymerase=0.5 Unit, PCR Product=40 μl, DDW=1.5 μl) در کتور بیناینی (pTZ57R/T(Fermentas,Lithuania)) کلون شدند و سپس از این و کتورها به وسیله آنزیم HindIII بریده شدند و در کتور نهایی pUC-LacZ در بالادست ژن LacZ کلون شدند.

برای ساخت و کتور pRc/CMV2CAT چنانچه PCR پس از افزودن dATP توسط آنزیم Taq به ترتیبی که در بالا ذکر شد، در کتور بیناینی pTZ57R/T کلون شد و به وسیله هضم آنزیمی و PCR مورد تایید قرار گرفت و سپس با هضم آنزیمی توسط آنزیم‌های XbaI و HindIII (Cinnagen, IRAN) در کتور pRc/CMV2(Invitrogen,USA) در پایین دست پروموتور CMV کلون شد.

کشت سلولی و انتقال ژن به سلول‌ها

رده سلولی American Type Culture) ATCC 116 از HCT 116 Collection (خوبیداری شد. رده سلولی SW480 از بانک سلولی ایران (تهران، انتیتوپاستور ایران) دریافت شد. هر دو سلول در محیط کشت DMEM High Glucose (WV) (آنتی‌بیوتیک Fetal Bovine Serum) FBS ۱۰ درصد استرپتومایسین و ۱۰ درصد (Qiagen, Germany) Lipofectamine2000 از شرکت کیاژن (QIAGEN) و Invitrogen (USA) با نسبت‌های مختلف DNA پلاسمید کنترل مثبت یا به ماده موثره (Reagent) آزمایش شد. ۴۸ ساعت پس از ترانس‌فکشن سلول‌های باروش رنگ آمیزی Gal-β-Gal-که در بخش بعدی درباره آن گفته خواهد شد-رنگ آمیزی شدن و پس از شمارش سلول‌های آبی شده نسبت به کل سلول‌ها، مشخص شد که بهترین کیت برای انتقال ژن به این دو رده سلولی کیت Polyfect با نسبت ۸ µl/800 ng DNA/Reagent مورد هضم آنزیمی قرار گرفت و باز شد سلول‌های SW480 و ۱۲ µl/800 ng برای سلول‌های HCT116 می‌باشد. جهت ترانس‌فکشن، سلول‌ها در پلیت‌های ۱۲ خانه‌ای کشت شده می‌شدند و پس از رسیدن به تراکم سلولی ۸۰ درصد یک یا دو روز پس از پخش سلول‌ها، با کیت ترانس‌فکشن Polyfect (Qiagen,Germany) ترانس‌فکت می‌شدند.

همچون مراحل ذکر شده در بالا می‌باشد) و پس از آن به وسیله رانده شدن بر روی ژل آگاروز از نظر اندازه مورد تایید قرار گرفت. ترکیب PCR عبارت بود از:

dNTP=0.4 mM, MgSO₄=2 mM, Pfu Buffer= 2.5 μl, sense primer=0.2 μM, Antisense Primer=0.2 μM, DNA=1 μl (100 ng/μl), DDW=17.5 μl pfu DNA Polymerase=0.75 unit

و برنامه آن عبارت بود از: 1-94° 5', 2-94° 30", 3-62° 45", 4-72° 120" in 30 cycles, 5-72° 10'

پرایمرهای Sense و Antisense (جدول ۱) برای تکثیر پروموتور pCDNA3.1+(Invitrogen, USA) از DNA CMV از پلاسمید (Clontech, USA) pG5CAT نیز طراحی شدند (مراحل طراحی پرایمرهای همچون مراحل ذکر شده در قسمت بالا می‌باشد) تا به عنوان پروموتور کنترل مثبت مورد استفاده قرار گیرد. ترکیب و برنامه این قطعه عبارت بود از

dNTP=0.4 mM, MgSO₄=1.75 mM, Pfu Buffer=2.5 μl, Sense primer=0.2 μM, Antisense Primer=0.2 μM, DNA=0.1 μl (100 ng/μl), DDW=19.4 μl pfu DNA Polymerase=0.75 unit 1-94° 5', 2-94° 30", 3-54° 45", 4-72° 96" in 25 cycles, 5-72° 10'

برای ساخت و کتور گاراشکر (CAT) Transferase نیز دو پرایم برای تکثیر CAT از روى و کتور (Clontech, USA) pG5CAT (انتیتوپاستور ایران، تهران)، طراحی شد (مراحل طراحی پرایمرهای همچون مراحل ذکر شده در قسمت بالا می‌باشد) که توالی آنها نیز در جدول ۱ آورده شده است. ترکیب و برنامه برای تکثیر CAT

عبارت بود از:

dNTP=0.4 mM, MgSO₄=1.75 mM, Pfu Buffer=2.5 μl, Sense Primer=0.2 μM, Antisense Primer=0.2 μM, DNA=0.1 μl (100 ng/μl), DDW=19.4 μl pfu DNA Polymerase=0.75 unit

1-94° 5', 2-94° 30", 3-58.5° 30", 4-72° 90" in 25 cycles, 5-72° 10'

ساخت سازه‌ها

سازه pUC-LTR-LacZ که از پیش موجود بود (۵۴) توسط آنزیم HindIII(Cinnagen, IRAN) مورد هضم آنزیمی قرار گرفت و باز شد و پس از آن بدون پروموتور LTR دو سر و کتور دوباره به هم چسبانده و کتور پایه pUCLacZ ساخته شد. ساخت این و کتورها رانده آن بر روی ژل آگاروز (Invitrogen, USA) و خطی شدن توسط آنزیم HindIII تایید شد.

جدول ۱: توالی پرایمرهای طراحی شده برای ساخت سازه‌ها

توالی پرایمر Sense پروموتور UPAR	5'-AAGCTTGCGAAAGAGCGAGTCAGCC-3'
توالی پرایمر Antisense پروموتور UPAR	5'-AAGCTTGCATGAGCCACCTCATCTGACC-3'
توالی پرایمر Sence پروموتور FGF18	5'-TGCAAGCTTAGCATGCCCTGCCAACATTG-3'
توالی پرایمر Antisense پروموتور FGF18	5'-AGCAAGCTTCATGTCTCCTCCCGCGTCTCTC-3'
توالی پرایمر Sense پروموتور CMV	5'-ATAAGCTTCGATGTACGGGCCAGA-3'
توالی پرایمر Antisense پروموتور CMV	5'-GGTAAGCTTAAGTTAACGCTAG-3'
توالی پرایمر Sense ژن CAT	5'-CTCAAGCTTATGGAGGAGAAAAAAACTACTGGATA-3'
توالی پرایمر Antisense ژن CAT	5'-CGATCTAGACGTAGCACCAAGCGAAAAAG-3'

مقایسه پرموتورهای FGF18 و UPAR در سلول‌های سرطانی کولون

سوپسترا ایزا متوقف نشد.

اندازه‌گیری میزان بیان CAT

۱/۱۰ (۲۵ میکرولیتر) از لیز سلول‌های ترانس‌فکت شده با کیت الیزا CAT Sample Buffer رفیق شد و با کیت الیزا CAT طبق پروتوكل ارایه شده به وسیله سازنده بیان پروتئین CAT اندازه‌گیری شد. تغییر رنگ سوبسترا در فاصله‌های زمانی برابر در دستگاه الیزا خوان شد. سپس شبکهای تغییر رنگ سوبسترا با تقسیم میزان تغییر OD به زمان تغییر رنگ محاسبه شد و حداکثر شبکه ایزا بدین وسیله محاسبه شد. در این روش نیز تغییر رنگ سوبسترا ایزا متوقف نشد.

روش‌های آماری

حداکثر شبکه ایزا β -Gal پس از نرمالیزاسیون (تقسیم بر حداکثر شبکه ایزا (CAT) در دو رده سلولی با تست آماری t test در برنامه آماری SPSS مقایسه شدند.

یافته‌ها

تایید درستی پلاسمیدهای ساخته شده پلاسمیدهای گزارشگر ساخته شده به وسیله هضم آنزیمی و واکنش زنجیره‌ای پلیمراز موردن تایید قرار گرفت. جنابه در شکل ۱ مشاهده می‌شود، در پلاسمیدهای گزارشگر زن *LacZ* در پایین دست *UPAR* *CMV* یا *FGF18* قرار دارد. همچنین پرموتورهای *CMV* یا *FGF18* و یا *UPAR* قرار دارد. همچنین *M13F* (که در بالا پلاسمیدهای ساخته شده همگی توسط پرایمرهای *M13F* دست ناجیه پرموتوری قرار دارد) توالی یابی شدند و کلون شدن آنها توسط توالی یابی نیز مورد تایید قرار گرفت. نقشه پلاسمیدهای ساخته شده در شکل ۱ آورده شده است.

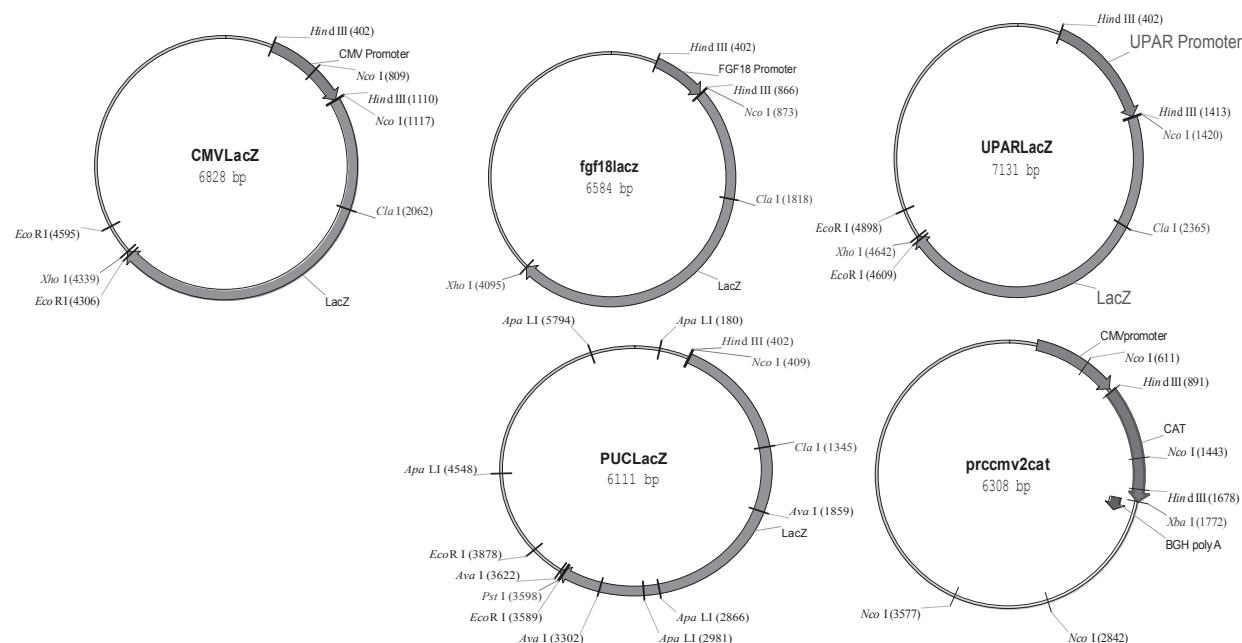
جهت بررسی میزان بیان به وسیله روش β -Gal ELISA ترانس‌فکشن سلول‌ها با پلاسمیدهای گزارشگر حاوی زن گزارشگر و پلاسمید کنترل *pRc/CMV2CAT* (به میزان ۱/۱۰ غلظت پلاسمید گزارشگر *LacZ*) به طور هم‌زمان صورت می‌گرفت.

رنگ‌آمیزی به وسیله روش رنگ‌آمیزی

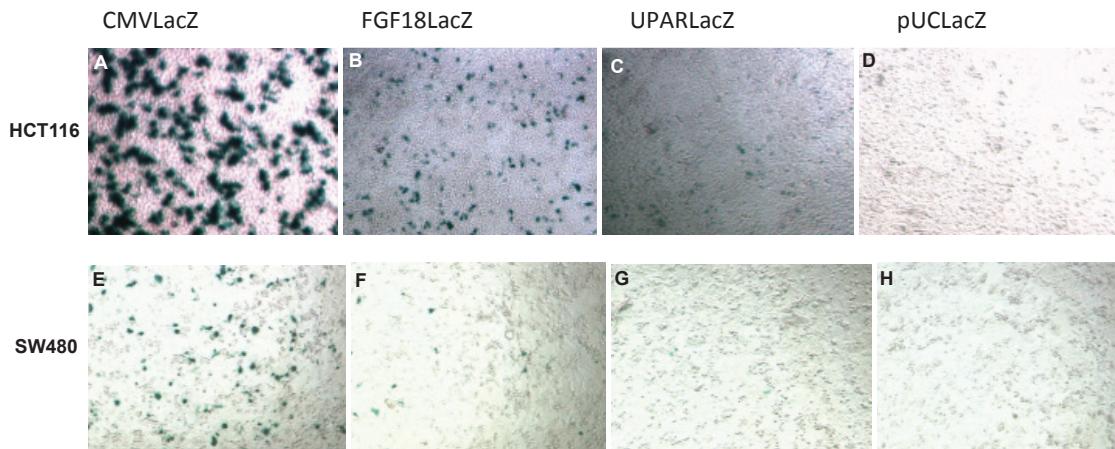
دو روز پس از Transfection سلول‌ها به وسیله پلاسمیدهای گزارشگر *pUCFGF18LacZ*, *pUCUPARLacZ* و *pUCCMV LacZ* به عنوان کنترل منفی، پس از فیکس شدن با روش رنگ‌آمیزی β -Gal Staining بر اساس روش‌های ذکر شده در مقاله آزادمنش و همکاران (۵۴) رنگ‌آمیزی شدند. به طور خلاصه سلول‌های ترانس‌فکت شده در ۱۰ میدان ۴۰۰ برابر شمارش شدند و نسبت سلول‌های آبی شده به کل سلول‌ها محاسبه گردید. بدین وسیله نتایج رنگ‌آمیزی نیمه کمی شد.

اندازه‌گیری بیان LacZ به روش کمی

دو روز پس از ترانس‌فکشن سلول‌ها با پلاسمیدهای گزارشگر (Roche Applied Science, Germany) به وسیله بافر لیز سلولی (Roche Applied Science, Germany) لیز شدند و ۲۰۰ میکرولیتر از لیز سلولی در پلیت‌های الیزا ریخته شد و الیزا با کیت الیزا β -Gal (Roche Applied Sciences, Germany) انجام شد. روش خواندن الیزا بدین ترتیب بود که تغییر رنگ سوبسترا در فاصله‌های زمانی برابر در دستگاه الیزا خوان شد. پس از آن شبکهای تغییر رنگ سوبسترا با تقسیم میزان تغییر OD به زمان تغییر رنگ محاسبه شد و حداکثر شبکه ایزا بدین وسیله محاسبه شد. همچنان که از روش بالا بر می‌آید در این روش تغییر رنگ

شکل ۱: نقشه پلاسمیدهای ساخته شده. نام هر یک از پلاسمیدها در درون شکل پلاسمید آورده شده است.

شکل ۲: نتایج رنگآمیزی دو سلولی HCT116 و SW480 با روش نیمه کمی رنگآمیزی β -Gal ($100 \times$ مقیاس)

A: رده سلولی HCT116 ترانس‌فکت شده با پلاسمید CMVLacZ
 B: رده سلولی HCT116 ترانس‌فکت شده با پلاسمید FGF18LacZ
 C: رده سلولی HCT116 ترانس‌فکت شده با پلاسمید UPARLacZ
 D: رده سلولی HCT116 ترانس‌فکت شده با پلاسمید pUCLacZ
 E: رده سلولی SW480 ترانس‌فکت شده با پلاسمید CMVLacZ
 F: رده سلولی SW480 ترانس‌فکت شده با پلاسمید FGF18LacZ
 G: رده سلولی SW480 ترانس‌فکت شده با پلاسمید UPARLacZ
 H: رده سلولی SW480 ترانس‌فکت شده با پلاسمید pUCLacZ

پرومотор CMV (شکل ۲A) باعث شده است که در حدود ۵۰ درصد، سلول‌ها آبی شوند و این امر نشان می‌دهد که تقریباً همین تعداد سلول‌ها ترانسفکت شده‌اند. همچنین سازه دارای پرومотор FGF18 (شکل ۲B) ۱۰ درصد سلول‌ها را آبی کرده است و سلول‌های ترانس‌فکت شده با سازه UPAR (شکل ۲C) در حدود ۵ درصد آبی شده‌اند. همان‌طور که می‌بینیم سلول‌های ترانس‌فکت شده با سازه بدون پرومotor نیز آبی شده‌اند (شکل ۲D).

نتایج الیزا β -GAL

عصاره سلولی دو رده سلولی HCT116 و SW480 در زمان‌های مساوی برداشته شد و میانگین نتایج پیش و پس از نرمالیزاسیون (یعنی پس از تقسیم حداکثر شبیه الیزا β -Gal بر حداکثر شبیه CAT) در نمودارهای ۱ و ۲ آورده شده است. با توجه به اینکه حداکثر شبیه β -Gal نمی‌توانست به تنهایی ثابت کننده میزان بیان در هریک از چاهک‌ها باشد می‌بایست با این پروتئین دیگری یا میزان کل پروتئین‌های هر چاهک استاندارد می‌شد، میزان بیان β -Gal با میزان بیان CAT - که توسط پرومотор CMV بیان ثابتی در همه سلول‌ها داشت - نرمالیزه شد. با توجه به نتایجی که در نمودارهای ۱ و ۲ آورده شده است می‌توان به این نتیجه رسید که پرومотор β -Gal در هر دو سلولی مطالعه شده، دارای فعالیت بیشتری از پرومотор UPAR می‌باشد.

در نمودارهای ۱ و ۲ مشاهده می‌شود که میزان بیان β -Gal در سلول‌های ترانسفکت شده با پلاسمید pUCCMLacZ به طرز معنی‌داری از میزان بیان این β -Gal در سلول‌هایی که با دو پلاسمید بیانی دیگر (pUCFGF18LacZ و pUCUPARLacZ) ترانس‌فکت شده‌اند، بیشتر می‌باشد. بنابراین برای بررسی فعالیت این دو پرومотор نیاز به مقایسه آنها با یکدیگر در رده‌های سلولی متفاوت می‌باشد.

اعداد محاسبه شده برای میزان بیان β -Gal در دو سلولی

رنگآمیزی سلول‌ها میزان بیان پروتئین β -Gal در سلول‌های ترانس‌فکت شده با پلاسمیدهای گزارشگر در مقایسه با پلاسمید pUCCMLacZ در میزان کنترل مشتمل و pUCLacZ در عنوان کنترل منفی در دو رده سلولی HCT116 و SW480 با رنگآمیزی بتا گالاکتوزیداز (به صورت نیمه کمی) مورد بررسی قرار گرفت. همان‌گونه که مشاهده می‌گردد سلول‌های HCT116 در مقایسه با سلول‌های SW480 بهتر ترانس‌فکت شده‌اند که این امر در مقایسه بین سلول‌های ترانس‌فکت شده با پلاسمید pUCCMLacZ (به عنوان کنترل مثبت دارای بیان کنترل نشده و ثابت) مشاهده می‌شود (شکل ۲A نسبت به شکل ۲E). چنانچه در این شکل می‌بینیم سلول‌های HCT116 دارای نقاط آبی بیشتری نسبت به سلول‌های SW480 می‌باشند و این نکته با توجه به اینکه ترانس‌فکشن در هر دو رده سلولی بهینه شده بود؛ نشان دهنده این است که سلول‌های HCT116 به میزان بیشتری پذیرای DNA هستند. همچنین در شکل‌های ۲B و ۲F نسبت به پرومотор FGF18 در هر دو سلول نسبت به پرومотор UPAR (شکل‌های ۲C و ۲G) بیشتر باعث بیان β -Gal شده است و این تفاوت در رده سلولی SW480 به وضوح بیشتری مشاهده می‌شود.

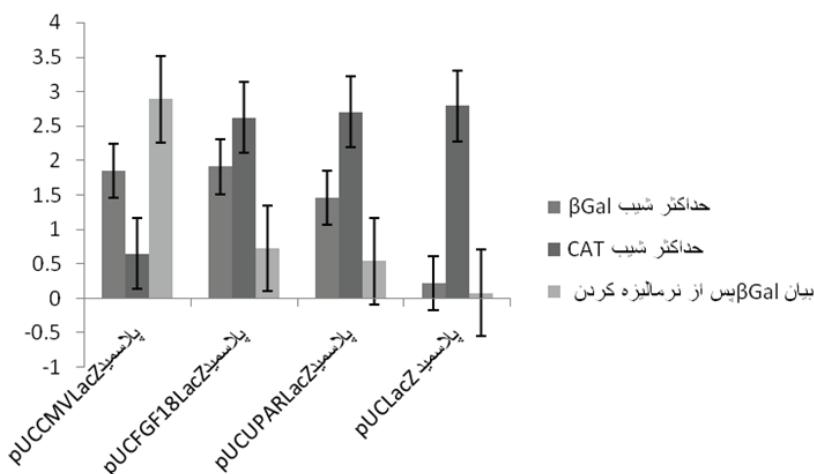
پس از شمارش سلول‌های رنگآمیزی شده و تقسیم آن بر تعداد کل سلول‌ها و محاسبه میزان بیان به صورت نیمه کمی مشاهده شد که پرومотор FGF18، ۵ درصد سلول‌های SW480 را آبی رنگ کرده است، در حالی که پرومотор UPAR کمتر از ۰/۵ درصد این سلول‌ها را به رنگ آبی در آورده است. در کنار آن پرومотор CMV در حدود ۳۵ درصد سلول‌ها را آبی رنگ کرده است. چنانچه در شکل ۲H مشاهده می‌شود، سازه بدون پرومотор هیچ کدام از سلول‌ها را آبی رنگ نکرده است.

در سلول‌های HCT116 نیز مشاهده می‌شود که سازه دارای

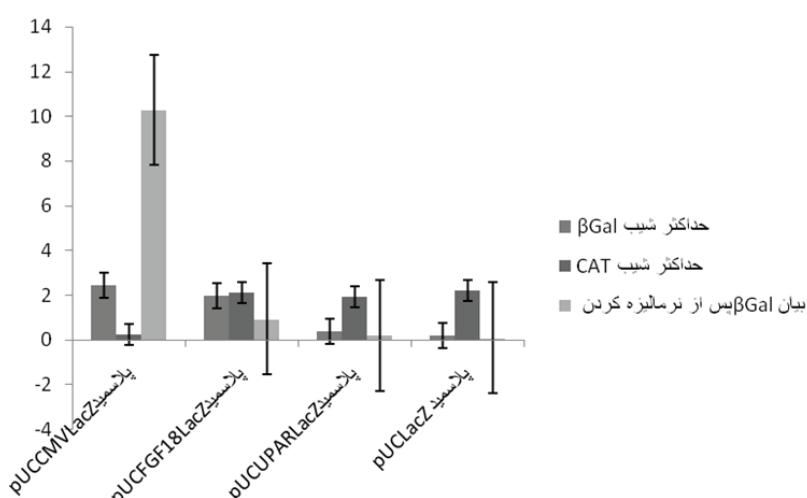
مقایسه پروموتورهای FGF18 و UPAR در سلولهای سرطانی کولون

در رده سلولی SW480 که مسیر سیگنالینگ Wnt در آن فعال می‌باشد، می‌توان به ترتیب گفت اعداد محسوبه شده برای میانگین میزان بیان ژن گزارشگر LacZ تحت پرموتورهای مطالعه شده به FGF18 ترتیب برای پرموتور CMV، $10/28$ ، برای پرموتور $0/93$ ، برای پرموتور UPAR، $0/21$ و برای پلاسمید بدون پرموتور $0/085$ می‌باشد. پس از تقسیم میزان بیان با پرموتورهای اختصاصی بر میزان بیان ژن گزارشگر با پرموتور CMV می‌توان نتیجه گرفت که میزان بیان ژن با پرموتور UPAR، $0/09$ برابر CMV می‌باشد و میزان بیان با پرموتور UPAR، $0/02$ برابر پرموتور CMV می‌باشد. میزان بیان با پرموتور UPAR هرچند بسیار کم می‌باشد ولی از میزان بیان با پلاسمید بدون پرموتور بیشتر می‌باشد.

سلولی HCT116 ترانسفکت شده با پلاسمیدهای CMVLacZ و pUCLacZ و UPARLacZ و FGF18LacZ پس از نرمالیزاسیون به صورت میانگین عبارتند از $2/85$ و $0/728$ و $0/539$ و $0/079$. با تقسیم این اعداد بر میزان بیان این ژن تحت پرموتور CMV که یک پرموتور با بیان پایه بالا و غیر قابل کنترل می‌باشد می‌توان این طور HCT116 FGF18 در رده سلولی UPAR پرموتور CMV می‌باشد. هم‌چنین پس از تقسیم میزان بیان اندازه‌گیری شده ژن گزارشگر تحت پرموتور UPAR بر میزان بیان این ژن تحت پرموتور CMV می‌توان این طور نتیجه گیری کرد که پرموتور UPAR در این رده سلولی $0/187$ برابر پرموتور CMV فعال می‌باشد.

نمودار ۱: میانگین بیان β -Gal در سلولهای HCT116 ترانسفکت شده با ۴ پلاسمید ساخته شده: ستون‌های نخست مربوط به هر پلاسمید؛ میانگین بیان خام β -Gal اندازه‌گیری شده به روش ELISA در یک سری ترانس‌فکشن، ستون‌های دوم؛ میانگین بیان خام CAT در همان سری ترانس‌فکشن اندازه‌گیری شده به روش ELISA و ستون‌های سوم مربوط به هر پلاسمید؛ میانگین بیان β -Gal پس از نرمالیزه کردن بیان آن با بیان CAT می‌باشد. خطوط مشکی در میان هر ستون میزان خطای استاندارد (Standard Error) محاسبه شده به روش‌های آماری را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: میانگین بیان β -Gal در سلولهای SW480 ترانسفکت شده با ۴ پلاسمید ساخته شده: ستون‌های نخست مربوط به هر پلاسمید؛ میانگین بیان خام β -Gal اندازه‌گیری شده به روش ELISA در یک سری ترانس‌فکشن، ستون‌های دوم؛ میانگین بیان خام CAT در همان سری ترانس‌فکشن اندازه‌گیری شده به روش ELISA و ستون‌های سوم مربوط به هر پلاسمید؛ میانگین بیان β -Gal پس از نرمالیزه کردن بیان آن با بیان CAT می‌باشد. خطوط مشکی در میان هر ستون میزان خطای استاندارد (Standard Error) محاسبه شده به روش‌های آماری را نشان می‌دهد.

پرموتور این ژن عمل می‌کنند، شناسایی شده است که یکی در ناحیه ۷۰-۱۸۰ (۵۹) و دیگری در ناحیه ۱۴۱-۱۴۲ بازی میان ۴۷+ ناحیه اصلی گفته شده است ناحیه‌ای ۱۸۰ بازی میان ۱۴۱-۱۴۲ تا ۴۷+ ناحیه اصلی پرموتوری این ژن می‌باشد. نواحی از این پرموتور که در پاسخ به آسپرین و از طریق فاکتور رونویسی AP-1 در رده‌های سلولی سرطان کولون نقش دارد نیز در ۳۹۸- باز از ناحیه آغاز رونویسی قرار دارد (۶۰).

همان‌طور که اشاره شد افزایش β -catenin یا پروتئین‌های دیگر مسیر Wnt باعث افزایش بیان دو ژن c-fos و Fra-1 می‌شود و این پروتئین‌ها با یکدیگر مجموعه AP-1 را تشکیل می‌دهند (۵۷). این مجموعه نیز باعث رونویسی از ژن UPAR می‌شود (۶۱). به همین دلیل در برخی مقالات ذکر شده است که بیان این ژن به وسیله مسیر Wnt نیز فعال می‌شود (۶۲).

به همین دلیل از ۸۰۰ باز بالاتر از جایگاه آغاز رونویسی برای ساخت سازه گزارشگر دارای ناحیه پرموتوری UPAR مورد استفاده قرار گرفت تا دست کم دارای جایگاه‌های چسییدن AP1 و SP1 باشد (۵۷، ۶۰، ۶۳).

نواحی انتخاب شده همگی کمی بزرگ‌تر از حد جایگاه‌های اتصال فاکتورهای رونویسی بودند به این دلیل که قصد داشتیم شرایط سبیط‌طبعی بیان در سلول‌های بدن را در رده‌های سلولی مورد تقلید قرار دهیم تا اگر مکان‌های ناشناخته‌ای برای اتصال فاکتورهای مهار کننده و تحрیک کننده در بازه‌های بالا یا پایین تر وجود داشته باشد، آن را نیز در سازه بیانی خود آورده باشیم. هم‌چنین به منظور اطمینان از آغاز طبیعی رونویسی، قسمتی از پایین دست نقطه آغاز رونویسی (پیش از رسیدن به نقطه آغاز ترجمه UTR=5') نیز در هر پرموتر انتخاب گردید.

بر اساس نتایج رنگ‌آمیزی و الیزا در دو رده سلولی HCT116 و SW480، می‌توان نتیجه گرفت که پرموتور FGF18 در این دارای یک جایگاه برای اتصال TCF/LEF1 می‌باشد، در هر دو رده سلولی دارای فعالیت بیشتری نسبت به پرموتور UPAR است. انتظار می‌رود با توجه به آنکه جهش در بالادست مسیر سیگنالینگ Ras در رده سلولی HCT116 ثابت شده است، پرموتور UPAR در این رده سلولی نسبت به پرموتور FGF18 فعال‌تر باشد ولی نتایج الیزا خلاف این مسئله را نشان می‌دهد. البته برتری پرموتور FGF18 نسبت به پرموتور UPAR در رده سلولی SW480 از رده سلولی HCT116 بیشتر (با توجه به p) و نسبت‌های محاسبه شده می‌باشد و این بر اساس دانسته‌های پیشین است که مسیر سیگنالینگ Wnt در رده سلولی SW480 نسبت به HCT116 فعال‌تر است. بر پایه برخی مقالات (۶۴)، حتی اگر علت سرطان‌زایی در کولون فعال شدن سیگنالینگ پایین دست K-ras باشد، مسیر Wnt نیز در این سلول‌ها فعال می‌شود. همچنین در مواردی مشاهده شده است که مسیر k-ras نیز توسط مسیر Wnt فعال می‌شود (۶).

با توجه به آنکه بررسی روی ژن فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸ بسیار نوپا می‌باشد، می‌توان حدس زد که شاید در پرموتور این ژن نیز جایگاه‌هایی برای اتصال فاکتورهای پایین دست مسیر سیگنالینگ K-ras موجود باشد و این مسئله می‌تواند در طراحی مطالعات بعدی و در بررسی‌های بیوانفورماتیک پس از آن مد نظر قرار گیرد.

چنانچه مشاهده شد بیان ژن گزارشگر تحت تاثیر پرموتور UPAR حتی در رده سلول‌هایی که بالادست این ژن (مسیر K-ras)

با توجه به آنچه که گفته شد، می‌توان نتیجه گرفت که دو پرموتور FGF18 و UPAR در رده سلولی HCT116 فعال‌تر از رده سلولی SW480 می‌باشد. این مسئله با توجه به میزان بیان ژن گزارشگر با این پرموتورها نسبت به بیان تحت کنترل پرموتور CMV قابل نتیجه‌گیری است. به همین ترتیب در هر دو رده سلولی SW480 و HCT116 پرموتور FGF18 از پرموتور UPAR فعال‌تر می‌باشد که در رده سلولی HCT116 این میزان ۱/۳۴ برابر و در رده سلولی SW480 این میزان ۴/۴ برابر می‌باشد.

پس از این واکاوی نخستین، تست آماری t test برای مقایسه نتایج الیزای ناشی از ترانس‌فکت شدن پلasmیدهای مختلف در رده‌های مختلف سلولی انجام شد.

در رده سلولی SW480 با $p=0/004$ بیان پروتئین گزارشگر تحت پرموتور FGF18 از نتایج الیزای پلasmید بدون پرموتور بالاتر بود و با پرموتور UPAR، بیان پروتئین گزارشگر با $p=0/008$ از پلasmید بدون پرموتور بالاتر بود.

در رده سلولی HCT116 نیز نتایج الیزا با پرموتور FGF18 و UPAR از نتایج الیزا با پلasmید بدون پرموتور با $p=0/001$ و $0/0004$ متفاوت و بالاتر بود.

بیان با پرموتورهای FGF18 و UPAR در رده سلولی HCT116 با $p=0/025$ از یکدیگر متفاوت می‌باشد. در صورتی که نتایج الیزای این دو گونه پلasmید در رده سلولی SW480 با $p=0/004$ از یکدیگر متفاوت می‌باشد که این مساله نشان می‌دهد که این دو پلasmید متفاوت واضح‌تری در رده سلولی SW480 دارند.

بحث

در این پژوهش سعی گردید با برگردان بهترین نواحی پرموتوری دو ژن پایین دست مسیرهای سیگنالینگ K-ras و Wnt (ژن‌های FGF18)، سازه‌های گزارشگری برای بررسی فعالیت این دو مسیر در رده‌های سلولی HCT116 و SW480 ساخته شوند.

پرموتور ژن FGF18 با دارا بودن یک جایگاه اتصال برای فاکتور رونویسی TCF/LEF1 می‌تواند به عنوان یک الگوی کلاسیک تحریک شده به وسیله مسیر Wnt مطرح باشد. با توجه به مطالعات انجام شده جایگاه چسییدن HCT116 در پرموتور ژن FGF18 در ۱۹۰ باز از ناحیه آغاز رونویسی قرار دارد و مهم‌ترین عامل بیان آن در سلول‌های سرطانی کولون می‌باشد (۲۳). به همین دلیل از ۴۰۰ باز بالاتر از جایگاه آغاز رونویسی ژن برای ساخت سازه گزارشگر تحت کنترل پرموتور FGF18 مورد استفاده قرار گرفت تا به طور حتم دارای جایگاه چسییدن فاکتور رونویسی TCF/LEF باشد.

ژن UPAR نیز به وسیله مسیر MEK/ERK در پایین دست k-ras بیان بالای پیدا می‌کند (۵۵). رونویسی از این ژن به وسیله فاکتورهای RONویسی چون Sp-1 و AP-1 (۵۶) (۵۷) فعال می‌شود. بنابراین این ژن می‌تواند به عنوان یک الگوی کلاسیک ژن‌های تحریک شده با مسیر سیگنالینگ K-ras مطرح باشد. با بررسی مطالعات این طور به نظر می‌رسد که نواحی پرموتوری مختلفی در بیان پروتئین (UPAR) Urokinase Plasminogen Activator Receptor (یکی از آنها ناحیه پرموتوری در ۱۴۱- تا ۶۰- است که فاکتور RONویسی AP-1 به آن می‌چسبد. در برخی مطالعات نیز ذکر شده است که مناطق میان ۱۳۶- تا ۴+ در بیان ژن UPAR نقش دارند (۵۸). در مطالعات دیگری نیز دو ناحیه که فاکتور رونویسی Ap-1 در

است و بر این اساس سیگنال‌های درون سلولی چون ERK/MAPKK بر خلاف جهش در ژن k-ras به صورت فعالهای دارای باز خورد مثبت نبوده‌اند.

نتیجه گیری

از آنجه گفته شد، می‌توان این نتیجه را گرفت که مسیر سیگنال‌نگ Wnt و یا حداقل جزیی از این مسیر که باعث افزایش بیان فاکتور رشدی چون FGF18 می‌شود، جز جدایی ناپذیری از سرطان‌زایی در سلول‌های اپی‌تیال کولون یا دست کم در این دو رده سلولی می‌باشد. حتی در مواردی که جهش‌هایی در اجزایی از مسیرهای دیگر باعث بدخیمی سلول‌های اپی‌تیال کولون شده باشد این مسیر و با توجه به آنچه در این پژوهش به دست آمده است پرموتور ژن فاکتور رشد فیبروبلاستی ۱۸ فعال می‌شود.

بر اساس مشاهده فوق در پژوهش می‌توان گفت ژن‌هایی که در پرموتورشان دارای جایگاه‌هایی برای اتصال TCF/LEF1 باشند می‌توانند به عنوان کاندیدهای مناسبی برای بیان ژن‌های گزارشگر و ژن‌های دیگر درمانی همچون ژن‌های خودکشی در سلول‌های سرطانی کولون مورد استفاده قرار گیرند.

از این نظر که ژن درمانی پس از درمان‌های سنتی همچون جراحی یا شیمی درمانی یا پرتودرماتی می‌تواند به عنوان یکی از روش‌های درمانی سرطان مورد استفاده قرار گیرد؛ ساخت سازه گزارشگری که در سلول‌های سرطانی فعال باشد و در سلول‌های نرم‌مال بدن فعال نباشد، اهمیتی دو چندان می‌یابد. پس از ساخت این سازه‌ها و بررسی بیان آنها در سلول‌های سرطانی، می‌توان از بهترین پرموتورهای فعال شده در سلول‌های توموری کولون برای قرار دادن آنها در بالا دست ژن‌های خودکشی و درست کردن بهترین سازه‌های خودکشی استفاده کرد. هم‌چنین می‌توان از این پرموتورها برای بررسی فعالیت مسیرهای مختلف سیگنال‌نگ در سلول‌های مختلف بهره برد. همچنان که می‌توان سازه‌های فعال شده به وسیله مسیر FGF18LacZ را برای بررسی فعالیت این مسیر در رده‌های سلولی مختلف و رده‌های تازه ساخته شده به کار برد.

بهترین راهکار پس از این پژوهش این است که پرموتورهای دیگر فعال شده با مسیرهای سیگنال‌نگ Wnt و همچنین K-ras را به همین ترتیب در بالای ژن گزارشگری چون LacZ قرار دهیم و بیان ژن گزارشگر را با همین روش در سلول‌های مختلف برای شناخت بیشتر اجزای سیگنال‌نگ و ژن‌های فعال شده در سرطان کولون مورد بررسی قرار دهیم.

تقدیر و تشکر

از جناب آقای دکتر مجید گلکار و جناب آقای دکتر محمد علی شکر گزار که در مراحلی از این کار همکاری صادقانه داشته‌اند تقدیر و تشکر می‌شود. کلیه هزینه‌های مالی این پژوهش از سوی ائیستیتو پاستور ایران تامین شده است.

References

1. Mohebbi M, Mahmoodi M, Wolfe R, Nourijelyani K, Mohammad K, Zeraati H, et al. Geographical spread of gastrointestinal tract cancer incidence in the Caspian

فعال است نیز کم بود. در این مطالعه جهت تقلید از حالت طبیعی موجود در سلول بهترین قطعه پرموتوری ژن UPAR (شامل نواحی پیش و پس از جایگاه آغاز رونویسی) دارای جایگاه‌های چسیدن اجزایی پایین دست مسیر سیگنال‌نگ K-ras و حتی بیشتر از آن در بالادست ژن LacZ قرار داده شد. در هیچ کدام از مقالاتی که تا کنون به چاپ رسیده است، ناحیه‌ای که مهار کننده‌های بیان در حدود ۸۰۰ باز بالاتر از ژن به آن بچسبند، یافت نشده است (۵۷، ۵۸)، تنها سوراویا و همکاران در مقاله خود به این نکته اشاره کرده‌اند که بیان ژن گزارشگر با پرموتور ۲/۳ کیلوبازی از بیان توسط پرموتور کوتاه شده ۴۰۰ بازی کمتر می‌باشد (۶۳). به همین دلیل این احتمال را که به علت برگزیدن ناحیه‌ای که دارای جایگاه اتصال مهار کننده‌ها است، بیان ژن کم شده باشد، نمی‌توان نادیده گرفت. آنچه با این فرضیه مطرح می‌شود این است که این نواحی مهار کننده که به نظر می‌رسد برای مهار بیان ژن در سلول‌های نرم‌مال باشد، در سلول‌های توموری نیز عمل کرده است. این احتمال نیز که این ژن به اشتباه به عنوان هدفی در پایین دست مسیر سیگنال‌نگ Ras برگزیده شده باشد، نیز بسیار دور از ذهن می‌نماید به این دلیل که این ژن یکی از اجزای اصلی مسیر سیگنال‌نگ Ras می‌باشد (۶۵) و حتی مکان‌های چسیدن بکی از اجزای اصلی Ras (AP-1) در پرموتور این ژن به درستی یافته شده است.

علی‌رغم اینکه در برخی مقالات ذکر شده است که این ژن توسط مسیر سیگنال‌نگ Wnt نیز فعال می‌شود (۶۲)، در این مطالعه مشاهده شد که این پرموتور در رده سلولی SW480 که در آن مسیر سیگنال‌نگ Wnt فعال است موجب بیان چندان بالایی از ژن گزارشگر نشده است.

برخی مباحث در مورد حالت پلاستیستی سلول‌های سرطانی وجود دارد که ذکر می‌کند زیر کلول‌هایی از یک سلول سرطانی می‌توانند به صورت یکی در میان دارای بیان کم یا زیاد یک پروتئین همچون UPAR باشند (۶۶). هم‌چنین در مقالات دیگری درباره بیان متغیر UPAR در یک رده سلولی بحث شده است حتی یانگ و همکاران (۶۷) نشان داده‌اند که در یک رده سلولی که دارای بیان کم این ژن می‌باشد؛ در شرایط خاص دیگری بیان ژن دیده می‌شود و بر عکس، نکات فوق می‌تواند در مورد سلول‌های ماهم صادق باشد که به خاطر اینکه این سلول‌ها در یک شرایط پایدار قرار گرفته‌اند و نیازی به متاستاز یا حرکت و نفوذ از سدهای خارج سلولی ندارند و در نتیجه در برای محرك‌های بیرونی از سدهای خارج سلولی قرار نمی‌گیرند، بیان این ژن نیز کم شده باشد. احتمال این می‌رود که اگر شرایط بیرونی سلول‌ها را تغییر دهیم، بیان این پروتئین نیز بالاتر رود و در نتیجه پرموتور آن فعال‌تر شود. همان طور که در مقدمه این مقاله ذکر شده است (۶۸) چسیدن لیگاند‌های مختلف به گیرنده‌ای چون UPAR باعث افزایش بیان این ژن می‌شود؛ در نتیجه می‌توان گفت که بیان آن تحت تاثیر شرایط محیطی قرار دارد. چون سلول‌های مورد مطالعه ما در شرایط پایداری قرار داشته‌اند، سیگنال‌های فعل کننده متاستاز و حرکت‌شان فعل نبوده

Sea region of Iran: spatial analysis of cancer registry data. BMC Cancer. 2008; 8: 137.

2. Sadjadi A, Nouraei M, Mohagheghi MA, Mousavi-Jarrahi A, Malekezadeh R, Parkin DM. Cancer occurrence in Iran in 2002, an international perspective. Asian Pac J Cancer Prev. 2005; 6(3): 359-363.

3. Giovannucci E. Diet, body weight, and colorectal cancer: a summary of the epidemiologic evidence. *J Womens Health (Larchmt)*. 2003; 12(2): 173-182.
4. Sodeifi N, Sotoudeh M, Shafieyan S. Immunohistochemical and Tissue Array Study for Comparison of the Expression of Tumor Suppressor Genes and with Intercellular Adhesive Molecules in Colorectal Adenocarcinoma and Nontumoral Colon. *Yakhteh*. 2006; 8(3): 178-183.
5. Alberts B. Molecular biology of the cell. 5th edition. New York: Garland Science. 2008.
6. Kolligs FT, Bommer G, Goke B. Wnt/beta-catenin/tcf signaling: a critical pathway in gastrointestinal tumorigenesis. *Digestion*. 2002; 66(3): 131-144.
7. Yi H, Nakamura RE, Mohamed O, Dufort D, Hackam AS. Characterization of Wnt signaling during photoreceptor degeneration. *Invest Ophthalmol Vis Sci*. 2007; 48(12): 5733-5741.
8. Mohamed AO. Expression and Estradiol Regulation of Wnt Genes in the Mouse Blastocyst Identify a Candidate Pathway for Embryo-Maternal Signaling at Implantation. *Yakhteh*. 2005; 7, suppl 1.
9. Wong CM, Fan ST, Ng IO. beta-Catenin mutation and overexpression in hepatocellular carcinoma: clinicopathologic and prognostic significance. *Cancer*. 2001; 92(1): 136-145.
10. Al-Aynati MM, Radulovich N, Riddell RH, Tsao MS. Epithelial-cadherin and beta-catenin expression changes in pancreatic intraepithelial neoplasia. *Clin Cancer Res*. 2004; 10(4): 1235-1240.
11. Smalley MJ, Dale TC. Wnt signaling and mammary tumorigenesis. *J Mammary Gland Biol Neoplasia*. 2001; 6(1): 37-52.
12. Munemitsu S, Albert I, Souza B, Rubinfeld B, Polakis P. Regulation of intracellular beta-catenin levels by the adenomatous polyposis coli (APC) tumor-suppressor protein. *Proc Natl Acad Sci USA*. 1995; 92(7): 3046-350.
13. Barker N, Morin PJ, Clevers H. The Yin-Yang of TCF/beta-catenin signaling. *Adv Cancer Res*. 2000; 77: 1-24.
14. Huber O, Korn R, McLaughlin J, Ohsugi M, Herrmann BG, Kemler R. Nuclear localization of beta-catenin by interaction with transcription factor LEF-1. *Mech Dev*. 1996; 59(1): 3-10.
15. Armstrong DD, Esser KA. Wnt/beta-catenin signaling activates growth-control genes during overload-induced skeletal muscle hypertrophy. *Am J Physiol Cell Physiol*. 2005; 289(4): C853-C859.
16. Bohm J, Sustmann C, Wilhelm C, Kohlhase J. SALL4 is directly activated by TCF/LEF in the canonical Wnt signaling pathway. *Biochem Biophys Res Commun*. 2006; 348(3): 898-907.
17. Pishvaian MJ, Byers SW. Biomarkers of WNT signaling. *Cancer Biomark*. 2007; 3(4-5): 263-274.
18. Restucci B, Maiolino P, Martano M, Esposito G, De FD, Borzacchello G, et al. Expression of beta-catenin, E-cadherin and APC in canine mammary tumors. *Anticancer Res*. 2007; 27(5A): 3083-3089.
19. Conacci-Sorrell ME, Ben-Yedid T, Shtutman M, Feinstein E, Einat P, Ben-Ze'ev A. Nr-CAM is a target gene of the beta-catenin/LEF-1 pathway in melanoma and colon cancer and its expression enhances motility and confers tumorigenesis. *Genes Dev*. 2002; 16(16): 2058-2072.
20. Lee EO, Shin YJ, Chong YH. Mechanisms involved in prostaglandin E2-mediated neuroprotection against TNF-alpha: possible involvement of multiple signal transduction and beta-catenin/T-cell factor. *J Neuroimmunol*. 2004; 155(1-2): 21-31.
21. Cervello M, Giannitrapani L, Labbozzetta M, Notarbartolo M, D'Alessandro N, Lampiasi N, et al. Expression of WISPs and of their novel alternative variants in human hepatocellular carcinoma cells. *Ann N Y Acad Sci*. 2004; 1028: 432-439.
22. Shu W, Guttentag S, Wang Z, Andl T, Ballard P, Lu MM, et al. Wnt/beta-catenin signaling acts upstream of N-myc, BMP4, and FGF signaling to regulate proximal-distal patterning in the lung. *Dev Biol*. 2005; 283(1): 226-239.
23. Shimokawa T, Furukawa Y, Sakai M, Li M, Miwa N, Lin YM, et al. Involvement of the FGF18 gene in colorectal carcinogenesis, as a novel downstream target of the beta-catenin/T-cell factor complex. *Cancer Res*. 2003; 63(19): 6116-6120.
24. Sonvilla G, Allerstorfer S, Stattner S, Karner J, Klimpfinger M, Fischer H, et al. FGF18 in Colorectal Tumour Cells: Autocrine and Paracrine Effects. *Carcinogenesis*. 2007; 29(1): 15-24.
25. Haque T, Nakada S, Hamdy RC. A review of FGF18: Its expression, signaling pathways and possible functions during embryogenesis and post-natal development. *Histol Histopathol*. 2007; 22(1): 97-105.
26. Yamashita N, Minamoto T, Ochiai A, Onda M, Esumi H. Frequent and characteristic K-ras activation in aberrant crypt foci of colon. Is there preference among K-ras mutants for malignant progression? *Cancer*. 1995; 75 Suppl 6: 1527-1533.
27. Adjei AA. Blocking oncogenic Ras signaling for cancer therapy. *J Natl Cancer Inst*. 2001; 93(14): 1062-1074.
28. Duursma AM, Agami R. Ras interference as cancer therapy. *Semin Cancer Biol*. 2003; 13(4): 267-273.
29. Liu XL, Dai CC, Miao Y, Du JH, Zhang ZS, Chen SZ. Detection of k-ras gene point mutation in fine needle aspiration and pancreatic juice by sequence special primer method and its clinical significance. *World J Gastroenterol*. 2000; 6(6): 917-919.
30. Vatan O, Bilaloglu R, Tunca B, Cecener G, Gebitekin C, Egeli U, et al. Low frequency of p53 and k-ras codon 12 mutations in non-small cell lung carcinoma (NSCLC) tumors and surgical margins. *Tumori*. 2007; 93(5): 473-7.
31. Agell N, Bachs O, Rocamora N, Villalonga P. Modulation of the Ras/Raf/MEK/ERK pathway by Ca(2+), and calmodulin. *Cell Signal*. 2002; 14(8): 649-654.
32. Ambs S, Bennett WP, Merriam WG, Ogunfusika MO, Oser SM, Khan MA, et al. Vascular endothelial growth factor and nitric oxide synthase expression in human lung cancer and the relation to p53. *Br J Cancer*. 1998; 78(2): 233-239.
33. Pollock CB, Shirasawa S, Sasazuki T, Kolch W, Dhillon AS. Oncogenic K-RAS is required to maintain changes in cytoskeletal organization, adhesion, and motility in colon cancer cells. *Cancer Res*. 2005; 65(4): 1244-1250.
34. Wu M, Huang C, Li X, Li X, Gan K, Chen Q, et al. LRRC4 inhibits glioblastoma cell proliferation, migration,

- and angiogenesis by downregulating pleiotropic cytokine expression and responses. *J Cell Physiol.* 2008; 214(1): 65-74.
35. Mesa C Jr, Mirza M, Mitsutake N, Sartor M, Medvedovic M, Tomlinson C, et al. Conditional activation of RET/PTC3 and BRAFV600E in thyroid cells is associated with gene expression profiles that predict a preferential role of BRAF in extracellular matrix remodeling. *Cancer Res.* 2006; 66(13): 6521-6529.
 36. Backlund MG, Mann JR, Wang D, Dubois RN. Ras up-regulation of cyclooxygenase-2. *Methods Enzymol.* 2005; 407: 401-410.
 37. Allgayer H, Wang H, Shirasawa S, Sasazuki T, Boyd D. Targeted disruption of the K-ras oncogene in an invasive colon cancer cell line down-regulates urokinase receptor expression and plasminogen-dependent proteolysis. *Br J Cancer.* 1999; 80(12): 1884-1891.
 38. Rosenberg S. New developments in the urokinase-type plasminogen activator system. *Expert Opin Ther Targets.* 2001; 5(6): 711-722.
 39. Barinka C, Parry G, Callahan J, Shaw DE, Kuo A, Bdeir K, et al. Structural basis of interaction between urokinase-type plasminogen activator and its receptor. *J Mol Biol.* 2006; 363(2): 482-495.
 40. Al-Atrash G, Kitson RP, Xue Y, Mazar AP, Kim MH, Goldfarb RH. uPA and uPAR contribute to NK cell invasion through the extracellular matrix. *Anticancer Res.* 2001; 21(3B): 1697-1704.
 41. Begum FD, Hogdall CK, Kjaer SK, Christensen L, Blaakaer J, Bock JE, et al. The prognostic value of plasma soluble urokinase plasminogen activator receptor (suPAR) levels in stage III ovarian cancer patients. *Anticancer Res.* 2004; 24(3B): 1981-1985.
 42. Akahane T, Ishii M, Ohtani H, Nagura H, Toyota T. Stromal expression of urokinase-type plasminogen activator receptor (uPAR) is associated with invasive growth in primary liver cancer. *Liver.* 1998; 18(6): 414-419.
 43. Bagheri-Yarmand R, Mazumdar A, Sahin AA, Kumar R. LIM kinase 1 increases tumor metastasis of human breast cancer cells via regulation of the urokinase-type plasminogen activator system. *Int J Cancer.* 2006; 118(11): 2703-2710.
 44. Cantero D, Friess H, Deflorin J, Zimmermann A, Brundler MA, Riesle E, et al. Enhanced expression of urokinase plasminogen activator and its receptor in pancreatic carcinoma. *Br J Cancer.* 1997; 75(3): 388-395.
 45. Albo D, Tuszyński GP. Thrombospondin-1 up-regulates tumor cell invasion through the urokinase plasminogen activator receptor in head and neck cancer cells. *J Surg Res.* 2004; 120(1): 21-26.
 46. D'Alessio S, Margheri F, Pucci M, Del RA, Monia BP, Bologna M, et al. Antisense oligodeoxynucleotides for urokinase-plasminogen activator receptor have anti-invasive and anti-proliferative effects in vitro and inhibit spontaneous metastases of human melanoma in mice. *Int J Cancer.* 2004; 110(1): 125-133.
 47. Lee KH, Bae SH, Lee JL, Hyun MS, Kim SH, Song SK, et al. Relationship between urokinase-type plasminogen receptor, interleukin-8 gene expression and clinicopathological features in gastric cancer. *Oncology.* 2004; 66(3): 210-217.
 48. Ahmed N, Oliva K, Wang Y, Quinn M, Rice G. Down-regulation of urokinase plasminogen activator receptor expression inhibits Erk signalling with concomitant suppression of invasiveness due to loss of uPAR-beta1 integrin complex in colon cancer cells. *Br J Cancer.* 2003; 89(2): 374-384.
 49. Stephens RW, Nielsen HJ, Christensen IJ, Thorlacius-Ussing O, Sorensen S, Dano K, et al. Plasma urokinase receptor levels in patients with colorectal cancer: relationship to prognosis. *J Natl Cancer Inst.* 1999; 91(10): 869-874.
 50. Bauer TW, Fan F, Liu W, Johnson M, Parikh NU, Parry GC, et al. Insulinlike growth factor-I-mediated migration and invasion of human colon carcinoma cells requires activation of c-Met and urokinase plasminogen activator receptor. *Ann Surg.* 2005; 241(5): 748-756.
 51. Rajesh D, Schell K, Verma AK. Ras mutation, irrespective of cell type and p53 status, determines a cell's destiny to undergo apoptosis by okadaic acid, an inhibitor of protein phosphatase 1 and 2A. *Mol Pharmacol.* 1999; 56(3): 515-525.
 52. Dihlmann S, Klein S, Doeberitz Mv MK. Reduction of beta-catenin/T-cell transcription factor signaling by aspirin and indomethacin is caused by an increased stabilization of phosphorylated beta-catenin. *Mol Cancer Ther.* 2003; 2(6): 509-516.
 53. Sambrook J, Russell DW. Molecular cloning a laboratory manual. 3 rd ed. New York: Cold Spring Harbor Laboratory Press; 2001.
 54. Azadmanesh K, Rohvand F, Amini S, Arashkiya A, Kazanjy M. Evaluation of Stimulatory Effects of HTLV-I Tax Protein on CREB and NFkB Related Signaling Pathways Two B-Glycosidase Based Reporter Plasmids. *Yakhteh.* 2005; 6(24): 218-225.
 55. Bessard A, Fremin C, Ezan F, Coutant A, Baffet G. MEK/ERK-dependent uPAR expression is required for motility via phosphorylation of P70S6K in human hepatocarcinoma cells. *J Cell Physiol.* 2007; 212(2): 526-536.
 56. Borgatti M, Boyd DD, Lampronti I, Bianchi N, Fabbri E, Saviano M, et al. Decoy molecules based on PNA-DNA chimeras and targeting Sp1 transcription factors inhibit the activity of urokinase-type plasminogen activator receptor (uPAR) promoter. *Oncol Res.* 2005; 15(7-8): 373-383.
 57. Dang J, Boyd D, Wang H, Allgayer H, Doe WF, Wang Y. A region between -141 and -61 bp containing a proximal AP-1 is essential for constitutive expression of urokinase-type plasminogen activator receptor. *Eur J Biochem.* 1999; 264(1): 92-99.
 58. Li CY, Tan L, Zhang GJ, Li P, Tong C, Fan J, et al. Transcriptional regulation of urokinase receptor in high- (95D) and low-metastatic (95C) human lung cancer cells. *Acta Biochim Biophys Sin (Shanghai).* 2004; 36(6): 405-411.
 59. Lengyel E, Wang H, Stepp E, Juarez J, Wang Y, Doe W, et al. Requirement of an upstream AP-1 motif for the constitutive and phorbol ester-inducible expression of the urokinase-type plasminogen activator receptor gene. *J Biol Chem.* 1996; 271(38): 23176-23184.
 60. Jamaluddin MS. Aspirin upregulates expression of urokinase type plasminogen activator receptor (uPAR) gene in human colon cancer cells through AP1. *Biochim Biophys Res Commun.* 2006; 348(2): 618-627.
 61. Mann B, Gelos M, Siedow A, Hanski ML, Gratchev A, Illyas M, et al. Target genes of beta-catenin-T cell-factor/lymphoid-enhancer-factor signaling in human

- colorectal carcinomas. Proc Natl Acad Sci USA. 1999; 96(4): 1603-1608.
62. Koch A, Waha A, Hartmann W, Hrychyk A, Schuller U, Waha A, et al. Elevated expression of Wnt antagonists is a common event in hepatoblastomas. Clin Cancer Res. 2005; 11(12): 4295-4304.
63. Soravia E, Grebe A, De LP, Helin K, Suh TT, Degnen JL, et al. A conserved TATA-less proximal promoter drives basal transcription from the urokinase-type plasminogen activator receptor gene. Blood. 1995; 86(2): 624-635.
64. Luchtenborg M, Weijenberg MP, Wark PA, Saritas AM, Roemen GM, van Muijen GN, et al. Mutations in APC, CTNNB1 and K-ras genes and expression of hMLH1 in sporadic colorectal carcinomas from the Netherlands Cohort Study. BMC Cancer. 2005; 5: 160.
65. Muller SM, Okan E, Jones P. Regulation of urokinase receptor transcription by Ras- and Rho-family GT-Pases. Biochem Biophys Res Commun. 2000; 270(3): 892-898.
66. Laug WE, Wang K, Mundi R, Rideout W, III, Kruithof EK, Bogenmann E. Clonal variation of expression of the genes coding for plasminogen activators, their inhibitors and the urokinase receptor in HT1080 sarcoma cells. Int J Cancer. 1992; 52(2): 298-304.
67. Yang L, Avila H, Wang H, Trevino J, Gallick GE, Kitadai Y, et al. Plasticity in urokinase-type plasminogen activator receptor (uPAR) display in colon cancer yields metastable subpopulations oscillating in cell surface uPAR density-implications in tumor progression. Cancer Res. 2006; 66(16): 7957-7967.
68. Mahanivong C, Yu J, Huang S. Elevated urokinase-specific surface receptor expression is maintained through its interaction with urokinase plasminogen activator. Mol Carcinog. 2007; 46(3): 165-175.